

Rigsdagstidenden for 1910—11, Tillæg A. Sp. 1279—82, opførte saakaldte „Ny Skovhus“ samt de i de ældre Bygninger „Brohuset“ og „Langehuset“ værende 2 Lejligheder. I det „Gamle Skovhus“ (ogsaa kaldet „Alléhuset“) har Forpagteren ganske vist efter mundtlig meddelt Tilladelse indkvarteret en Familie, efter at han paa egen Bekostning har ladet det istandsætte, men da Huset er meget gammelt, vil det neppe længe kunne tjene til Beboelse for en Familie. Det 5te ved Gaarden værende Hus, det saakaldte „Bødkerhus“, er endelig saa gammelt og indskrænket, at der ikke kan være Tale om at anvende det som Bolig for en Arbejderfamilie, hvorfor Forpagteren har maattet nøjes med foreløbig at anvise en Kone, der hjælper til ved Malkningen, Bolig deri. For øvrigt vil det formentlig blive nødvendigt i en nær Fremtid at nedrive det, da det ikke mere lader sig istandsætte. — Paa Nordruplund findes to nye Arbejderhuse, hver med Bolig for to Familier, nemlig en i Finansaaret 1903—04 til Erstatning for et bortsolgt Hus opført ny Arbejderbolig, der byggedes for en ved Salget af forskellige Parceller indkommen Sum, samt det i Henhold til Bevilling paa Tillægsbevillingsloven for 1905—06, jfr. Rigsdagstidenden for 1905—06, Tillæg B. Sp. 1643—44, opførte Hus, der traadte i Stedet for det kasserede „Missebjergshus“, i hvilket det dog er tilladt Forpagteren om Sommeren at have kvindelige Roearbejdere indkvarterede. Disse Arbejderboliger paa Nordruplund har været overladt vederlagsfrit til Forpagteren som henhørende under den med ham indgaaede Forpagtningskontrakt, medens der derimod af Forpagteren af Mørup svares en mindre Lejeafgift af de til ham overladte Huse.

Universitetskvæsturen har udtalt, at den Vanskelighed, der i de senere Aar i stedse stigende Grad navnlig for de større Gaarde har været forbundet med at skaffe tilstrækkelig brugbar indenlandsk Arbejdskraft, ogsaa har været til Stede for Sorø Akademis to Hovedgaarde, og at denne Vanskelighed for disse Gaardes Vedkommende er blevet forøget netop ved Mangelen af et fyldestgørende Antal virkelig brugelige Tjenestehuse, hvorhos Kvæsturen har henvist til Betydningen af, at der for at bevare den paa Landet hjemmehørende dygtige Arbejds-kraft sættes noget ind paa at yde Landarbejderne rimelige Livsvilkaar, derunder i første Række sunde og gode Boligforhold, samt henvist til det baade af Hensyn til Gaardenes Drift og samfundsmæssigt set ønskelige i i saa ringe Omfang som muligt at anvende udenlandske Arbejdere. Til særlig Støtte for Andragendet har Kvæsturen endelig fremhævet, at begge Forpagtere af de nævnte Gaarde har tilbuddt at forrente Byggekaptalen med 4 pCt. p. a., hvorigenennem Akademiet faar en ikke uvæsentlig Dækning for sit Udlæg, idet Byggeforetaget vel ikke kan betragtes som nogen egentlig Kapitalanbringelse, da Akademiet ikke gennem Renteydelsen faar nogen Erstatning for den Forringelse i Værdi, Bygningerne i Tidens Løb vil undergaa, men den aarlige Rente, 170 Kr. af hvert Hus, maa dog kunne siges at yde et virkeligt fyldestgørende Ækivalent for den af Akademiet afholdte øjeblikkelige Udgift, under Hensyn til, at ogsaa Akademiet, f. Eks. ved Afslutning af nye Forpagtninger, kan drage økonomisk Fordel af den skete Ejendomsforbedring, navnlig naar det ogsaa tages i Betragtning, at Bygningernes Vedligeholdelse vil komme til at paahvile Forpagterne. Hertil har Kvæstør endnu føjet, at ogsaa Forpagterne paatager sig en for dem hidtil ukendt økonomisk Byrde ved at overtage Forrentningen af Byggesummen, idet den aarlige Afgift, de vil komme til at svare, nemlig 85 Kr. af hver Lejlighed, er væsentlig højere end den sædvanlige Lejeafgift af Arbejderboliger paa Landet.

Da Ministeriet i det hele kan slutte sig til disse Betragtninger, skal man i Henhold til det anførte anmode det ærede Udvalg om ved 3die Behandling i Folketinget af Finanslovsforslaget for Finansaaret 1914—15 at ville fremsætte følgende Ændringsforslag som stillet af dette Ministerium:

Til § 18. Institutter med særlige Fonds, henhørende under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. II. Sorø Akademi. Udgifts-post 10. b. Hovedistandsættelser.

Beløbet forhøjes med..... 8,500 Kr.

S. KEISER-NIELSEN.